

Underlag inför HSUs budgetdirektiv 2007, Sjukvårdsberedning Sydväst

1. Förslag till hälso- och sjukvårdsutskottet inför arbetet med budgetdirektiv inför 2007

1.1 Utveckling/åtgärder inom prioriterade områden

Barn och ungdomar

- Tillgodose behovet av utredning och behandling av barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder
- Förebyggande
 - o Insatser för att förhindra psykisk ohälsa hos flickor
 - o Insatser för att förhindra psykisk ohälsa hos pojkar
 - o Insatser mot övervikt bland barn och ungdomar för att förhindra sjukdom längre fram i livet
 - o Insatser i samverkan med kommunerna kring ämnet livskunskap
 - o Arbeta för utvecklade ungdomsmottagningar och familjecentraler i samverkan med kommunerna
- Samverkan
 - o Insatser för asyl- och flyktingbarnen samt deras familjer
 - o Fortsatt utveckling av BUS-samarbetet
 - o Arbeta för ökad samverkan mellan BUP och Elevhälsan
 - o Tillsammans med kommunerna följa upp drogvanorna hos skolelever
- Se även under personer med psykisk ohälsa och folkhälsa

Äldre

- Förebyggande
 - o Projektet hälsosamt åldrande genomförs i Hovsjö och Rosenlund
 - o Förebyggande insatser för att främja ett friskt liv under en längre tid och motverka psykisk ohälsa
 - o Stödja frivilliga insatser och samverka med frivilligorganisationer som har verksamhet som håller de äldre aktiva
 - o Läkemedelsgenomgångar för äldre (ingår även i projektet hälsosamt åldrande)

- Samverkan
 - Samverka med Södertälje kommun kring en äldredag
 - Lyfta frågan om boendet med kommunerna för att motverka ensamhet och isolering och skapa boendemiljöer som främjar gemenskap och trygghet
 - Läkemedelsgenomgångar för äldre
- Direktintag till vårdavdelning för multisjuka äldre som insjuknar och behöver sjukhusvård
- Säkerställa att överlämnande av trygghetskvitto fungerar
- Viktigt att vårdcentralerna har den kompetens som behövs för att möta de äldres behov och att den geriatriska vården fungerar bra
- Äldre med psykisk problematik är en växande grupp och behovet av särskilda dagverksamheter har uppmärksammats i Södertäljeutredningen
- Se även under personer med psykisk ohälsa och folkhälsa

Personer med psykisk ohälsa

- I dialog med psykiatrin och kommunernas socialtjänst uppmärksamma vuxna med neuropsykiatriska funktionshinder
- Samverka med kommunerna (Elevhälsan) kring tidig upptäckt av psykisk ohälsa
- Åtgärder i samverkan med kommunerna för att minska antalet självmord, särskilt bland ungdomar
- I samverkan med polisen, brottsofferjouren, kommunerna m.fl. arbeta förebyggande och stötta unga brottsoffer
- Se även under barn och ungdomar

Personer med funktionshinder

- Tillgodose behovet av utredning och behandling av personer med neuropsykiatriska funktionshinder
- Uppmärksamma ökningen av antalet diabetiker (sänkta blodsockervärden för diabetes typ 2)
- Uppmärksamma den ökande gruppen med diffusa problem såsom kronisk utmattningsdepression

Rehabilitering

- Rehabilitering efter stroke (äldre, mitt i livet)
- Följa upp samordningen och samverka av rehabilitering i Södertäljeutredningen

- Säkerställa tillräckligt antal onkologkonsulter för den södra länsdelen
- Uppmärksamma barn och ungdomar med cancer och andra trauman så att de får hjälp och stöd att komma tillbaka till normal utveckling

Folkhälsa

- Hälsotorg – samverka med kommunerna, apotek m.fl.
- Livsstilsfrågor
- Barn med övervikt
- I samarbete med kommunerna starta projekt kring övervikt och fysisk aktivitet
- Förebyggande hälsovård
- Förbättra arbetet med att förebygga psykisk ohälsa
- Hälsosamt åldrande
- Nutrition för äldre
- Se även under barn och ungdom, äldre, personer med psykisk ohälsa och rehabilitering

2. Bakgrundsmaterial som använts

- Lokal resultatanalys 2005
- Budget 2006
- Synpunkter från samverkansmöten med Nykvarns, Salems och Södertälje kommuner samt de lokala patient-, handikapp- och pensionärsorganisationerna

Justerat: Gabrielle Gjerswold (mp)
Gunilla Helmerson (m)

§ 3 Underlag till budgetdirektiv

Sjukvårdsberedningen ska lämna ett lokalt underlag till budgetdirektiv till hälso- och sjukvårdsutskottet. Förslag till underlag till budgetdirektiv hade bl.a. diskuterats i presidiet förstärkt med gruppledarna för samtliga partier, vid samverkansmöten med kommunerna samt med de lokala patient-, handikapp- och pensionärsorganisationerna.

Med beaktande av kompletteringar och justeringar vid dagens möte beslutade sjukvårdsberedningen.

att godkänna förslaget till underlag till budgetdirektiv och överlämna det till hälso- och sjukvårdsutskottet samt

att omedelbart justera beslutet.

Den borgerliga gruppen *deltog inte* i beslutet utan hänvisade till ett särskilt uttalande, bilaga 1, och till kommande förslag i hälso- och sjukvårdsutskottet, landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige.

Vid protokollet

Lisbeth Ekeboom

Geografisk sjukvårdsberedning SydVäst
2006-03-22, ärende 3: Beslut om underlag inför HSU:s budgetdirektiv 2007.
Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna

Särskilt uttalande

Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna avstår från att delta i beslutet angående underlag för direktiv budget 2007 för Geografisk sjukvårdsberedning SydVäst. Vi avser återkomma i samband med att vi presenterar våra respektive budgetförslag i HSU, landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige.

Sjukvårdsberedningens majoritet föreslår beredningen tillstyrka förslag till budgetdirektiv. Det finns flera bra och angelägna förslag i majoritetens förslag. Vi instämmer t ex i vikten av förebyggande och samverkan i vården för både barn- och ungdomar samt äldre och alla dem med psykisk ohälsa. Våra idéer överensstämmer dock inte i alla delar med majoritetens. Vi avser återkomma med våra samlade förslag i samband med att budget behandlas i hälso- och sjukvårdsutskottet, landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige.

Nedan listar vi några av de åtgärder vi vill vidta för att förbättra sjukvården i Stockholms läns landsting:

Positiv inställning till alternativa driftformer

En mångfald av producenter inom sjukvården ger patienten en reell valfrihet. Vi vill se fler alternativa driftformer, inte färre och beklagar majoritetens inställning till privata utförare. Vi vill säkerställa att även små privata vårdgivare ska ges förutsättning att fortsätta sitt goda arbete, detta gäller t ex MVC och BVC-verksamheter. Särskilt oroade är vi av (v):s planer på att all privat vård ska återföras i landstingsdrift.

Tillgängligheten i närsjukvården måste förbättras

Arbetet med att förbättra tillgängligheten i närsjukvården måste prioriteras. Det ska gå att komma fram på telefon, fax och e-post till mottagningarna. Primärvårdsenheter med öppen mottagning ska premieras. Det skall gå snabbt att få en tid och bemötandet måste vara professionellt. De landstingsdrivna enheter som inte har tillräckligt bra tillgänglighet ska upphandlas. Samma, och tydliga krav skall ställas på såväl egen drift som privata entreprenörer.

Psykiatri

En större satsning inom psykiatri måste till. Det gäller också barns och ungdomars behov samt utredningsresurser för dem med neuropsykiatriska funktionshinder. Majoritetens politik är att omfördela befintliga resurser – vi vill tillföra nya. Även satsning på vård för personer med så kallade dubbeldiagnoser måste tillkomma, där ansvar för att ta emot patienten finns.

Ovanstående kommer att beaktas i de förslag vi återkommer med i samband med budgetbehandlingen

Handläggare Gunnar Sennvik
Telefon 08-737 33 05
E-post gunnar.sennvik@sll.se

Lokal resultatanalys 2005 inför budget 2007

Beredningsområde sydväst, Salem, Nykvarn, Södertälje.

Prioriterade grupper och frågor år 2005

Närsjukvård

Åtgärder vidtagna under året är att Fullmäktige godkände inriktningen av den framtida hälso- och sjukvården som styrgruppen i Södertäljeprojektet föreslagit. Genomförande av utredningens förslag har påbörjats.

Planerade åtgärder år 2006 är bl a att FoUU-utredningens förslag ska verkställas. Närakut och projektet hälsosamt åldrande startar. Barnsjukvården förstärks och samverkan mellan privata primärvårdsgivare ska öka.

Iakttagelser och bedömningar

Enligt Vårdbarometern har befolkningen ett högt förtroende för sjukvården och är nöjda med primärvårdens bemötande. Tillgängligheten per telefon och för besök ligger något under länssnittet.

Äldre

Åtgärder vidtagna under året är att den avancerade hemsjukvården, ASIH, utökades med 15 platser. Ett hemrehabiliteringsteam för patienter med höftfrakturer inrättades och läkaransvaret för särskilda boenden i Nykvarns kommun överfördes från primärvården till geriatriken. Kliniken har under året fortsatt sitt arbete med att minska vårdtiderna och andelen direktintag har ökat.

Avtalen med kommunerna om samfinansierade rehabiliteringsenheter har förnyats och förlängts till och med 2006. I samverkan med Södertälje kommun och två vårdcentraler har projektet Hälsosamt åldrande planerats. Syftet är att genom hälsofrämjande uppsökande verksamhet skapa förutsättningar för de äldre att förlänga den s.k. oberoendetiden med bibehållen livskvalitet.

Planerade åtgärder år 2006 är att antalet geriatriska slutenvårdstillfällen ökas med 100 till 1050. Omhändertagandet av äldre multisjuka i eget boende under dagtid sköts av geriatriken som också har fått ett områdesansvar. I samverkan mellan geriatriken, primärvården och medicinkliniken planeras ett hemrehabiliteringsteam för strokepatienter med start under hösten. Brister i rutinerna för vårdplanering ska åtgärdas.

Översyn av avtalen om Samrehabilitering ska göras med berörda kommuner under våren. Behovet av förstärkning för geropsykiatriska insatser/konsultationer inom hela Södra länet ska utredas.

Iakttagelser och bedömningar

Geriatricen i Södertälje ser ett behov av palliativa vårdplatser på särskild enhet. Frågan utreds inom SLL.

Barn och ungdomar

Åtgärder vidtagna under året är att Beroendemottagningen i Södertälje har fått uppdraget att identifiera minderåriga barn till patienter inom beroendevården. Syftet är att hjälpa dem att få kontakt med olika stödfunktioner.

Planerade åtgärder år 2006 är att ett samarbetsavtal kring STUDS kommer att tecknas. Syftet är en tydligare struktur och ansvarsfördelning i det team som ansvarar för utredningarna av barn och ungdomar med neuropsykiatriska problem. BUS-avtalen kommer att förlängas.

Ett avtal kommer att tecknas med Södertälje kommun kring ungdomsmottagningen. Syftet är att förtydliga uppdraget för den del av verksamheten som landstinget finansierar. I samarbete med kommunen kommer också en familjecentral i Hovsjö utvecklas. Vårdcentralerna i Järna och Salem har fått utökat uppdrag vid ungdomsmottagningarna.

Iakttagelser och bedömningar

De satsningar på behandling av feta barn som har gjorts är inte tillräckliga. För barn med neuropsykiatriska problem kommer det att krävas ytterligare resurser för utredning och behandling. Eventuellt behov av ungdomsmottagning och familjecentral i Nykvarn behöver utredas.

Psykisk ohälsa

Åtgärder vidtagna under året är att alla vårdcentraler och psykiatrin i Södertälje har reviderat sin samverkansöverenskommelse med bl a utökade konsultinsatser och gemensam fortbildning. En samverkansdag har genom-

förts med beroendevården, vuxenpsykiatri och primärvården kring samverkan och missbruk. Vuxenpsykiatri, BUP och Södertälje kommun tecknade samverkansöverenskommelse kring barn till psykiskt sjuka föräldrar.

Under 2004-2005 inleddes ett utvecklingsarbete för transparenta verksamhetsberättelser för södra länets BUP-mottagningar. Avtalen med länets allmänpsykiatriska kliniker för vuxna innehöll likalydande uppdrag och uppföljningsplaner med höjda kvalitetskrav. Psykiatri i Södertälje startade projekt tillsammans med de tre kommunerna bl a kring psykiskt sjuka missbrukare med komplexa vårdbehov samt neuropsykiatriska utredningar och behandlingar för unga vuxna. Beroendemottagningen för vuxna förstärktes.

Planerade åtgärder år 2006 är att ersättning för asylsökande barn och familjer regleras i ett särskilt avtal i syfte att skapa en jämlik vård. Mottagningen för Unga i Södertälje förs över från projektform till Psykiatriska kliniken ordinarie verksamhet och omfattar därmed hela upptagningsområdet. Vid mottagningen samarbetar vuxenpsykiatri med barn- och ungdomspsykiatri tillsammans med kommunerna.

Kraven på tillgänglighet och dygnet-runt-ansvar för psykiatriska kliniken förstärks. Behoven för personer med komplexa vårdbehov samt för personer med neuropsykiatriska funktionshinder tas särskilt upp. Vårdvolymerna ska öka. En temadag i syfte att utbilda och förbättra samverkan kring patienter med missbruksproblem genomförs för primärvård, psykiatri och beroendevård.

Iakttagelser och bedömningar

Indikationer visar att första linjens insatser för barn och ungdomar idag sker på specialistnivå inom BUP. En prioriteringsordning bör tas fram på läsnivå. Behoven av psykosociala insatser och drogprevention, framförallt för barn och ungdomar, behöver bättre bli tillgodosett inom första linjens sjukvård. I Södertälje kommer endast 2,9 % av barnen till BUP-mottagningen vilket är lägst andel i södra länet, snittet i södra länet är 3,75 %. Ett förtydligande av BUP:s förebyggande uppdrag inom ramen för sitt specialiserade vårduppdrag är önskvärt.

Folkhälsa

Åtgärder vidtagna under 2005 är att Hälsoenhetens uppdrag har utökats till att inkludera förebyggande arbete kring barn och ungdomars övervikt och fetma. Planering av ett Hälsotorg har startats syftet är att förmedla hälsoinformation, ge råd om egenvård och vara en lots till hälso- och sjukvården. I Salem startade ett projekt på Skyttorpsskolan för minskad övervikt bland

barn och ungdomar. Ett projekt för att undvika sjukskrivning för ryggproblem under graviditet, "Ryggen fri", genomförs av Tallhöjdens sjukgymnastik och Lotsens MVC med ekonomiskt stöd från Försäkringskassan och beställaren.

Planerade åtgärder år 2006 är att seminariet 2005 inom komplementärmedicin följs upp med ett lokalt idéseminarium i Hovsjö på temat Helhetsyn genom samverkan. I samverkan med Södertälje kommun planeras ett projekt kring barn och ungdomars hälsa med inriktning på fysisk aktivitet, matvanor och ökad självkänsla. Hälsotorget kommer att starta i maj 2006. Folkhälsopolicyn och riktlinjerna kring FYSS kommer att införas successivt. Den tidigare drogvaneundersökningen, som har genomförts i skolorna i Södertälje, utvecklas till en risk- och skyddsundersökning med ett tydligt folkhälsoperspektiv. Undersökningen stöds av beställaren.

Iakttagelser och bedömningar

Förebyggande och behandlande insatser kring övervikt och fetma för barn och vuxna är otillräckliga. Oro och ångest har ökat sedan början av 1990-talet, särskilt bland kvinnor i åldern 16-34 år, vilket kräver åtgärder. Flera av de förslag som beredningen tagit upp i det lokala budgetunderlaget för år 2005 under rubriken Folkhälsa har inte kunnat genomföras.

Jämlik vård på lika villkor

Åtgärder vidtagna under året är att vårdgrensgemensamma uppdragsbeskrivningar och uppföljningsplaner fastställdes för vuxenpsykiatri, beroendemottagningar, geriatrik samt primärvård och införs successivt i alla nya avtal .

Planerade åtgärder år 2006 är att vårdgrensgemensamma ersättningsmodeller införs för vuxenpsykiatri, beroendemottagningar och geriatrik.

Iakttagelser och bedömningar

Telefontillgängligheten i de södra delarna är lägre än länssnittet. Trots höga ohälsotal i sydvästrområdet är konsumtionen av öppen hälso- och sjukvård lägre än länssnittet för de tre kommunerna. Konsumtionen av slutenvård är lägre för Nykvarn och Salem men högre för Södertälje jämfört med länssnittet. En del av skillnaden kan förklaras med invånarnas ålderssammansättning.

Tandvård

Procent	Beredningsområdet	Länet totalt
Andel kariesfria 3-åringar	93,3	94,1
Andel 19-åringar med kariesfria sidoytor	45,9	53,8
Besöksfrekvens i obligatorisk ålder	94,1	93,8

Tandhälsan för barn och ungdomar varierar mellan och inom kommunerna i området. Barn och ungdomar i Nykvarn har generellt en god tandhälsa. Vissa områden i Södertälje (Hovsjö och Ronna) har sämre tandhälsa.

Programmet med förstärkta förebyggande åtgärder har kommit igång på i stort sett alla berörda områden i Södertälje kommun.

Iakttagelser och bedömningar

Andelen barn och ungdomar som besöker tandvården inom beredningens geografiska ansvarsområde är något högre än länsgenomsnittet

Nyttillkomna prioriterade grupper och frågor år 2006

Mitt i livet

Planerade åtgärder år 2006 är att formerna för införandet av vårdgivarval inom mödrahälsovården ska fastställas.

Habilitering

Planerade åtgärder år 2006 är att habiliteringens medverkan i STUDS-teamet kommer att regleras i ett samarbetsavtal under våren 2006

Vårdgaranti

Planerade åtgärder år 2006 är bl a att de barn som står i kö till STUDS skall få utredning genom ett särskilt avtal med Beställaren.

Tillgänglighet

Planerade åtgärder år 2006 är att kraven på tillgänglighet till vuxenpsykiatri förstärks. En större andel av den målrelaterade ersättningen inom primärvården kopplas till tillgänglighet per telefon.

Akut omhändertagande

Planerade åtgärder år 2006 är bl a att vuxenpsykiatriens dygnet-runt-ansvar för akut omhändertagande betonas samt start av närakuten i mars.

Samverkan

Planerade åtgärder år 2006 är att landstinget ingår i det nybildade Samordningsförbundet för rehabilitering tillsammans med Södertälje kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Samverkan fortlöper och utvecklas med kommunerna, patient-, handikapp- samt pensionärsorganisationerna. Samverkan i Salem, Salsa, förstärks. Inom ramen för SINSS pågår en översyn av samverkansformerna avseende barn och ungdom, missbruk och äldre. Under året kommer samverkan kring komplementär medicin att utvecklas.

Temadagar och dialogmöten planeras i samverkan med kommunerna. Aktuella teman är barn och ungdom samt äldre. Inom ramen för BRÅ-samverkan planeras en temadag kring barn och ungdom.

Bilagor

Bilaga 1	Övergripande underlag för lokal resultatanalys
Bilaga 2	Telefontillgänglighet Närsjukvård Södra länet 2005
Bilaga 3	Vårdbarometern, nationellt perspektiv 2001 - 2005
Bilaga 4	Vårdbarometern, lokalt befolkningsperspektiv 2004 - 2005
Bilaga 5	Grafisk sammanställning från Vårdbarometern i Närsjukvård Södra länet
Bilaga 6	Närsjukvårdsuppföljning Salem, Nykvarn, Södertälje
Bilaga 7	Närsjukvårdsuppföljning Södra länet
Bilaga 8	Närsjukvårdskarta över Salem, Nykvarn, Södertälje
Bilaga 9	Samverkansöverenskommelser